

เรื่อง คัดเค้า



รายละเอียด

คัดเค้า (Siamese Randia) เป็นพืชสมุนไพรจำพวกเถา ที่มีชื่อเรียกตามท้องถิ่นต่างๆ เช่น เชียงใหม่เรียกจี้เก้า, หนามลิดเค้า, โยทะกา หรือเค็ดเค้า เป็นต้น คัดเค้าเป็นพันธุ์ไม้ที่คนสมัยก่อนมักคั้นหูละและรู้จักกันดี แต่สำหรับในปัจจุบันหลายคนอาจสงสัยอยู่ว่าคือพันธุ์ไม้อะไรกัน ซึ่งคัดเค้านั้นมีถิ่นกำเนิดทั้งในไทยและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และมีประโยชน์มากมายเลยทีเดียว

ลักษณะทั่วไปของคัดเค้า

สำหรับต้นคัดเค้า นั้นเป็นไม้เถาเนื้อเหนียวแข็งที่มีความสูงของลำต้นประมาณ 3 – 6 เมตร เปลือกลำต้นมีสีน้ำตาล มักขึ้นพันเลื้อยไปยังต้นและกิ่งไม้ และตามลำต้นจะมีข้อและใบงอกออกมาเป็นคู่ๆ ข้อละ 1 คู่ พร้อมหนามแหลมงุ้มออกจากโคนใบคล้ายเขาสองของควาย ซึ่งเรียกได้ว่าเป็นเอกลักษณ์โดดเด่นของต้นคัดเค้าเลยทีเดียว ส่วนใบนั้นจะเป็นใบเดี่ยว ออกแบบตรงข้ามกัน รูปรี โคนสอบ ปลายแหลม ขอบเรียบ และดอกนั้นจะออก

เป็นช่อกระจุกอยู่ตามซอกใบเป็นช่อใหญ่ โดยมีลักษณะคล้ายกับดอกเข็ม ส่วนผลของคัตเค้าจะออกเป็นพวงหรือกลุ่ม มีลักษณะกลมหรือรี ผิวผลจะเรียบและมัน สีเขียวเข้ม แต่เมื่อสุกจะมีสีดำ ปลายผลจะแหลม ภายในมีเมล็ดจำนวนมาก โดยออกผลในช่วงเดือนเมษายน

ประโยชน์และสรรพคุณของคัตเค้า

ใบ – ช่วยแก้โลหิตชาน ให้รสเผื่อนเมา

ดอก – ช่วยแก้โลหิตในกองกำเดา ให้รสขมหอม

ลูก – ช่วยบำรุงโลหิต บำรุงผิวพรรณให้ผ่องใส และช่วยในการขับโลหิตระดูที่เน่าร้าย ให้รสเผื่อนปร่า

เปลือกต้น – ช่วยปิดธาตุ แก้อาการเลือดออกทางทวารทั้งห้า รวมทั้งแก้โลหิตชาน และช่วยขับเสมหะ ให้รสฝาด

ทั้งต้น – ช่วยขับเสมหะ และแก้อาการไข้ ให้รสเผื่อนฝาด

นอกจากประโยชน์อันมากมายของต้นคัตเค้านี้แล้ว ยังนำมาปลูกเป็นไม้ประดับตามบ้านเรือนอีกด้วย นิยมให้เลี้ยงตามรั้วบ้านเพราะมีประโยชน์ที่นอกจากความสวยงามหอมแล้ว ยังใช้แทนเป็นลวดหนามรั้วได้ดีทีเดียว และเด็กๆ ยังชอบนำผลคัตเค้านี้มาทำเป็นลูกกระสุนเล่นกันในกลุ่มด้วย

คำสำคัญ : คัตเค้า

ที่มา : เกร็ดความรู้.net/คัตเค้า/

รวบรวมและจัดทำข้อมูล : กาญจนา จันทร์สิงห์

วันที่ : 2020-04-29

https://arit.kpru.ac.th/ap2/local/?nu=pages&page_id=1478&code_db=610010&code_type=01